

SPELREGELBOEKJE

rechten en plichten

Participatiewet (PW)

&

Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk
arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)

Versie: Juli 2024

Aan dit boekje kunnen geen rechten worden ontleend.

Algemeen

De informatie in dit boekje is van de ISD Bollenstreek. In het boekje wordt verder de naam ISD gebruikt.

U krijgt met de ISD te maken als u een uitkering nodig hebt en in één van de ISD gemeenten woont. Dat zijn de gemeenten Hillegom, Lisse, Noordwijk en Teylingen.

PW is de afkorting van de Participatiewet. Er wordt ook wel over bijstand of bijstandsuitkering gesproken.

IOAW is de afkorting van de Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers.

In dit spelregelboekje staat wat u moet weten als u een uitkering aanvraagt of hebt aangevraagd.

In dit boekje wordt over u gesproken. Met u wordt ook uw eventuele partner bedoeld. Een partner is de persoon met wie u samenwoont. Er hoeft geen sprake te zijn van een huwelijk of geregistreerd partnerschap. Voor hem of haar gelden dezelfde rechten en plichten.

Dit boekje vervangt niet de wet, maar geeft u de belangrijkste informatie uit de PW en IOAW.

Inhoudsopgave

<u>Algemeen</u>	3
<u>Een uitkering aanvragen</u>	6
Voor wie?	7
Tijdelijk karakter	7
Uitkering als aanvulling	8
Gezinsuitkering	8
Waar kunt u een aanvraag indienen	8
Informatiebijeenkomst rechten en plichten	9
Wat mag u verwachten	9
<u>Uw rechten</u>	10
Inkomen	11
Begeleiding bij het zoeken naar werk	12
Inburgering	12
Invloed op het trajectplan / plan van aanpak	12
Verblijf in buitenland	12
Vakantiegeld	12
Privacy	12
Advies cliëntenraad	13
Klacht	13
Bezwaar en beroep	13
<u>Uw plichten</u>	14
Identificatieplicht	15
Informatieplicht	15
Project voor jongeren	15
Wet taaleis	15
Arbeidsverplichtingen	16
Passend werk	18
Uitzondering arbeidsverplichting	18
Provalu	18
Tegenprestatie naar vermogen	18
Sollicitatie tips	19

<u>Voorkom problemen</u>	20
Niet aan de inlichtingenplicht houden	21
Voorkomen van problemen	21
Controle op de uitkering	21
Overtreding inlichtingenplicht streng bestraft	22
<u>Einde van de uitkering</u>	24
Wanneer stopt de uitkering	25
Datum van beëindiging	25
Nabetalen of terugbetalen	25
<u>Andere uitkeringen</u>	26
Algemeen	27
Collectieve ziektekostenverzekering	27
Individuele inkomenstoelage	27
Individuele studietoelage	27
Bijzondere bijstand	28
Schulddienstverlening	28
Budgetbeheer	28
Minimabeleid van uw gemeente	28
Eigen bedrijf starten	29
<u>Adressen en telefoonnummers</u>	30

Uitkering aanvragen

Voor wie is een uitkering bedoeld? Waar kunt u een uitkering aanvragen en wat mag u verwachten?

Een uitkering PW of IOAW, voor wie zijn ze bedoeld?

PW

U kunt een uitkering bij de ISD aanvragen als u (te) weinig inkomsten en vermogen hebt om van te leven. Daarnaast geldt een aantal voorwaarden zoals:

- U woont in de gemeente Hillegom, Lisse, Noordwijk of Teylingen.
- U bent ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie.
- U bent Nederlander of hebt een voor de PW geldig verblijfsdocument.
- U bent 18 jaar of ouder maar hebt nog niet de pensioengerechtigde leeftijd bereikt.
- U hebt onvoldoende inkomsten.
- U hebt weinig of geen vermogen.

IOAW

U kunt een uitkering bij de ISD aanvragen als u (te) weinig inkomsten hebt om van te leven. Daarnaast geldt een aantal voorwaarden zoals:

- U woont in de gemeente Hillegom, Lisse, Noordwijk of Teylingen.
- U bent ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie.
- U bent Nederlander of hebt een voor de IOAW geldig verblijfsdocument.
- U bent geboren voor 1 januari 1965 maar u hebt nog niet de pensioengerechtigde leeftijd bereikt.
- U bent op of na uw 50e verjaardag werkloos geworden.
- U hebt een WW-uitkering ontvangen voor een periode van meer dan 3 maanden en deze is beëindigd, omdat de maximale uitkeringsduur doorlopen is.
- U hebt onvoldoende inkomsten

Tijdelijk karakter

De wet regelt een uitkering totdat u en/of uw partner zelf voor uw inkomsten kunt zorgen. De uitkering heeft dus een tijdelijk karakter. Als u kunt werken, dan moet u ook werken. U moet daarom actief op zoek naar een baan. U bent daar zelf verantwoordelijk voor. De ISD helpt u bij het vinden van werk.

Uitkering als aanvulling

Om vast te stellen of u voor een uitkering in aanmerking komt, moet de ISD u veel vragen stellen. De vragen gaan onder andere over uw inkomen, uw vermogen, uw woon- en leefsituatie, uw opleiding en werkervaring. Dit doet de ISD om een aantal redenen. Als eerste kijkt de ISD of u recht hebt op andere regelingen. Voorbeelden hiervan zijn een werkloosheidsuitkering en een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Dit soort uitkeringen gaan vóór op een PW uitkering en IOAW uitkering. Als u voor een uitkering in aanmerking komt, moet de ISD vaststellen of u voor een IOAW of een PW uitkering in aanmerking komt. En ook wat de hoogte van de uitkering in uw situatie is. Hebt u inkomsten, maar zijn deze onvoldoende? Dan is de uitkering altijd een aanvulling op uw inkomsten tot het landelijk vastgestelde minimuminkomen.

Gezinsuitkering

Bent u getrouwd of hebt u een geregistreerd partnerschap of woont u samen? Dan gelden de rechten en plichten voor u, maar ook voor uw partner.

Voor het vaststellen van uw PW uitkering wordt ook rekening gehouden met de inkomsten en het vermogen van uw partner en het vermogen van eventuele minderjarige kinderen. U bent beiden verplicht om een betaalde baan te vinden.

Wanneer u in aanmerking komt voor een IOAW-uitkering, dan heeft het vermogen van uzelf, uw partner en eventuele minderjarige kinderen geen invloed op het recht op deze uitkering. Al het vermogen wordt vrijgelaten.

We houden wel rekening met de inkomsten van uzelf en uw partner. Zowel uzelf als uw partner zijn verplicht om een betaalde baan te zoeken en te aanvaarden.

Waar kunt u een aanvraag indienen?

Voor een aanvraag kunt u telefonisch contact opnemen met het Klant Contact Centrum van de ISD Bollenstreek. U krijgt dan van ons een uitnodiging voor een algemene informatiebijeenkomst. Het Klant Contact Centrum is bereikbaar via telefoonnummer (0800) 95 67 000. Na afloop van de informatiebijeenkomst ontvangt u een uitnodiging voor een persoonlijk meldingsgesprek. U krijgt het aanvraagformulier mee. Tijdens het meldingsgesprek bespreekt de consulent uw aanvraag en uw persoonlijke situatie.

Als u jonger bent dan 27 jaar, dan krijgt u direct een uitnodiging voor een gesprek met een consulent. U kunt dan niet meteen na het gesprek een aanvraag indienen. Voor u geldt een zoekperiode van vier weken en deze periode gaat in na het gesprek met de consulent. Tijdens deze vier weken moet u er alles aan doen om werk te vinden of om terug naar school te gaan. Wanneer dit niet lukt kunt u zich na deze vier weken opnieuw melden bij de ISD voor het indienen van een aanvraag. Van de ISD krijgt u schriftelijk bericht van het genomen besluit op uw aanvraag. Dit bericht noemen wij een beschikking.

Als u de pensioengerechtigde leeftijd bereikt hebt, dan kunt u voor een aanvraag terecht bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB).

Informatiebijeenkomst rechten en plichten

Tijdens de informatiebijeenkomst over de uitkering, hebt u deze folder ontvangen. Een medewerker van de ISD bespreekt tijdens deze informatiebijeenkomst de rechten en plichten die bij een uitkering horen. U kunt uw vragen stellen bij het persoonlijke gesprek met uw consulent, als u de aanvraag indient.

Wat mag u verwachten?

U mag van de ISD verwachten dat zij u duidelijk informatie geeft over uw rechten en plichten. Lukt het u niet om een baan te vinden, dan helpt de ISD u. De ISD helpt u bij het zoeken naar oplossingen. De ISD kan u bijvoorbeeld helpen bij het vinden van een geschikte opleiding of werkervaringsplaats.

Uw rechten

Welke rechten hebt u bij een uitkering?

Inkomen

Werk staat voorop

Iedereen moet proberen om zoveel mogelijk zelf voor zijn eigen levensonderhoud te zorgen. Betaald werk is daarvoor het belangrijkste middel. Dit is het uitgangspunt van de PW en de IOAW. Lukt het u niet om werk te vinden en zijn er geen andere voorzieningen beschikbaar, dan is het de taak van de ISD om u te helpen bij het zoeken naar werk. Totdat u werk hebt gevonden ontvangt u een uitkering.

Hoogte uitkering

De hoogte van uw uitkering is afhankelijk van uw leeftijd en persoonlijke situatie. Woont u alleen of met uw partner samen? En woont u met nog andere personen in de woning? Hebt u wel of geen kinderen? Huurt u een huis of woont u bij familie in? Hebt u of uw partner of uw andere gezinsleden inkomsten en/of vermogen en hoeveel? Dit speelt allemaal mee bij het vaststellen van de hoogte van uw uitkering. Alleen voor een IOAW uitkering geldt dat het vermogen wordt vrijgelaten en geen gevolgen heeft voor het recht op uitkering. Als is vastgesteld dat u in aanmerking komt voor een uitkering, dan ontvangt u over de hoogte van de uitkering schriftelijk bericht.

Vrijlating giften

Giften worden vanaf 1 juli 2023 niet tot de middelen/inkomsten gerekend als deze giften over een periode van 12 maanden niet meer bedragen dan € 1200,-. Het uitgangspunt is dat u € 100,- per maand als gift mag ontvangen, zonder dat u dit bij de ISD moet melden als inkomsten/middelen. Dit geldt voor gehuwden/samenwonenden en alleenstaande (ouders).

Is de periode dat u in de uitkering korter dan 12 maanden? Dan houden we rekening met een gift van € 100,- per maand.

Hebt u in 12 maanden tijd meer dan € 1200,- aan giften gekregen? Dan moet u dat doorgeven via het mutatieformulier.

Hebt u vragen over giften? Dan kunt u contact opnemen met uw consulent.

Voorschot

De wettelijke termijn voor de afhandeling van een uitkeringsaanvraag is acht weken. De ISD streeft naar afhandeling van uw aanvraag binnen vier weken. Als de afhandeling van uw aanvraag niet binnen vier weken lukt (gerekend vanaf de datum dat u uw aanvraag hebt ingediend), dan kunt u in aanmerking komen voor een voorschot van 90% van de bijstandsnorm. Een voorschot is niet mogelijk als u bij de afhandeling van uw aanvraag onvoldoende medewerking verleent of als duidelijk is dat u geen recht op bijstand hebt.

Heffingskortingen en Toeslagen

U kunt recht hebben op heffingskortingen en toeslagen van de Belastingdienst. Een heffingskorting of toeslag houdt in dat u geld van de belasting krijgt. Voorbeelden hiervan zijn: de heffingskorting minstverdienende partner, het kindgebonden budget en de kinderopvangtoeslag. Deze kortingen en toeslagen moet u zelf aanvragen bij de Belastingdienst. De heffingskorting minstverdienende partner en de combinatiekorting zijn voor de PW uitkering inkomsten die gekort moeten worden op deze uitkering. Ook als u de heffingskortingen niet of te laat aanvraagt. Dit geldt niet voor de IOAW uitkering.

Begeleiding bij het zoeken naar werk

Lukt het u niet om werk te vinden, dan kan de ISD u helpen. De ISD kan u aanmelden bij Provalu. Provalu heeft goed contact met het UWV WERKbedrijf en de werkgevers. Provalu kijkt samen met u naar uw wensen en mogelijkheden op de arbeidsmarkt.

Het is ook belangrijk om uw kansen op werk te vergroten. Dit kan bijvoorbeeld met een sollicitatiecursus, een taalcursus of een werkstage.

Inburgering

Als u net in Nederland woont, dan moet u mogelijk een inburgeringstraject volgen. Hoe een inburgeringstraject eruitziet, is afhankelijk van het moment waarop u de inburgeringsplicht kreeg opgelegd.

Bent u op of na 1 januari 2022 inburgeringsplichtig geworden?

Dan nodigt de ISD u uit voor een gesprek (brede intake) en het maken van een leerbaarheidstoets. Vervolgens stelt de ISD met u een Plan inburgering en Participatie (PIP) op. In dit plan staat wat u moet doen om in te burgeren. De ISD volgt de voortgang van de inburgering op basis van de afspraken in het PIP.

Bent u vóór 1 januari 2022 inburgeringsplichtig geworden?

Dan bent u zelf verantwoordelijk voor uw inburgeringstraject. Meer informatie kunt u vinden op www.inburgeren.nl en advies kunt u krijgen van de Dienst Uitvoering en Onderwijs (DUO) via het telefoonnummer (050) 599 96 00.

Verblijf in het buitenland

U mag maximaal vier weken per jaar naar het buitenland met behoud van uw uitkering. Dit is inclusief de reisdagen naar uw bestemming. U kunt de vier weken in één of meerdere periodes opnemen. Het is niet mogelijk om perioden van meerdere kalenderjaren op te sparen en achter elkaar op te nemen.

Vakantiegeld

U hebt recht op vakantiegeld. De ISD reserveert maandelijks een bepaald bedrag voor u. Begin juni of bij de beëindiging van uw uitkering betaalt de ISD dit aan u uit.

Privacy

De ISD maakt een dossier met daarin de gegevens die u ingeleverd hebt. De wet verplicht dat de ISD uw gegevens zorgvuldig beheert, goed beveiligt en alleen gebruikt voor doelen waarvoor ze bestemd zijn. U mag uw dossier inzien. U kunt dit schriftelijk aan de ISD vragen. U hebt het recht om gegevens te corrigeren die onjuist, onvolledig of niet van toepassing zijn voor de uitkering.

Als u bank- en giroafschriften als bewijsstuk moet afgeven, dan mag u de uitgaven die niet van belang zijn voor de uitkering onzichtbaar maken. Uitgaven voor huur, hypotheek, gas, water en licht en zorgverzekering moeten wel zichtbaar zijn. Bij het vermoeden van fraude moeten de gegevens wel zichtbaar zijn.

Advies cliëntenraad

Uw mening is belangrijk. Daarom heeft de ISD een eigen cliëntenraad. De cliëntenraad van de ISD bestaat uit personen die een uitkering ontvangen van de ISD. Als ervaringsdeskundigen signaleert de cliëntenraad algemene knelpunten of problemen in de dienstverlening en probeert daar wat aan te doen. De cliëntenraad kan niet uw persoonlijke problemen met de ISD oplossen. De cliëntenraad adviseert het bestuur van de ISD. Bij het kopje “meer informatie” staat hoe u de cliëntenraad kunt bereiken.

Klacht

U mag ervan uitgaan dat de ISD alles doet om u zo goed mogelijk, binnen haar mogelijkheden, te helpen. Bent u niet tevreden over de bereikbaarheid, de wachttijden en/of de manier waarop de ISD of een medewerker u helpt, dan kunt u een klacht indienen. Mogelijk kunt u uw klacht al in een goed gesprek met de medewerker van de ISD oplossen. De ISD wil graag van haar fouten leren. Wilt u toch een formele klacht indienen dan kunt u dit schriftelijk doen door een brief te schrijven aan de ISD. In hoofdstuk 7 staan de adresgegevens. U kunt ook telefonisch contact opnemen via (0800) 9567 000. Uw klacht wordt onderzocht en het kan zijn dat u wordt uitgenodigd voor een gesprek. Het bestuur van de ISD neemt een besluit over uw klacht. U krijgt schriftelijk bericht over het besluit.

Bezwaar en beroep

Bezwaar

U ontvangt over een besluit altijd schriftelijk bericht. De brief die u ontvangt heet een beschikking. Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u daartegen schriftelijk bezwaar maken bij de ISD. U hebt hiervoor zes weken de tijd. De regels voor het indienen van een bezwaar staan in de beschikking. Ook tegen het niet of te laat ontvangen van een beschikking kunt u bezwaar maken.

Beroep

Na de afhandeling van uw bezwaar ontvangt u opnieuw een beschikking. In deze beschikking staat het besluit dat het bestuur van de ISD heeft genomen. Bent u het niet eens met dit besluit dan kunt u in beroep gaan bij de rechtbank. Dit doet u door een beroepschrift in te dienen. U moet dit binnen zes weken doen, nadat u de beschikking hebt ontvangen. Onderaan in de beschikking staat uitgelegd hoe u een beroepschrift kunt indienen. De rechtbank behandelt uw beroepschrift.

U moet er rekening mee houden dat hieraan kosten zijn verbonden. De rechtbank vraagt griffierecht. Dat betekent dat u een bedrag moet betalen

Uw plichten

Wat zijn uw plichten bij een uitkering?

Identificatieplicht

Bij uw contact met de ISD moet u een geldig identiteitsbewijs kunnen tonen. Dat geldt ook voor uw eventuele gezinsleden. De identiteitsbewijzen zijn: een paspoort, een Nederlandse identiteitskaart en/of een Europese identiteitskaart. Als u niet de Nederlandse nationaliteit hebt, dan moet u uw paspoort en verblijfsvergunning meenemen. Een rijbewijs is geen geldig identiteitsbewijs.

Informatieplicht

U en uw eventuele partner moeten de ISD alle informatie geven die nodig is om vast te stellen of u recht hebt op een uitkering. Deze informatie moet aan drie eisen voldoen. U moet juiste en volledige informatie geven en u moet dat op tijd doen. De ISD controleert de informatie en de bewijsstukken. Voldoet dit niet aan de eisen dan krijgt u geen uitkering of het besluit wordt uitgesteld. Dit betekent dat u geen of pas later uw uitkering krijgt. In hoofdstuk 5 staat wat de gevolgen kunnen zijn als u al een uitkering hebt en u geeft niet op tijd informatie of u geeft onjuiste of onvolledige informatie.

Wijzigingen

Veranderingen in uw (gezins)situatie kunnen invloed hebben op de hoogte van uw uitkering. Dit kunnen zijn: een adreswijziging, geboorte, huwelijk/samenwonen, een kind dat gaat studeren of juist stopt met studeren, de komst of het vertrek van andere meerderjarige personen die ook hoofdverblijf hebben in dezelfde woning, een baan, ander salaris, alimentatie, een onderhoudsbijdrage of giften voor levensonderhoud voor uzelf of uw kinderen (bijvoorbeeld voor kleding), onderhuur of het ontvangen van een schenking, erfenis of prijs uit een loterij. U bent verplicht om alle wijzigingen door te geven aan de ISD. Via het mutatieformulier kunt u wijzigingen doorgeven. Hebt u geen mutatieformulier meer, dan mag dit ook via een brief.

Voor de IOAW uitkering geldt dat uw vermogen geen gevolgen heeft voor het recht op deze uitkering. Twijfelt u of u de informatie aan de ISD moet doorgeven? Neem contact op met de ISD.

Vrijlating giften

Giften worden vanaf 1 juli 2023 niet tot de middelen/inkomsten gerekend als deze giften over een periode van 12 maanden niet meer bedragen dan € 1200,-. Het uitgangspunt is dat u € 100,- per maand als gift mag ontvangen, zonder dat u dit bij de ISD moet melden als inkomsten/middelen. Dit geldt voor gehuwden/samenwonenden en alleenstaande (ouders).

Is de periode dat u in de uitkering korter dan 12 maanden? Dan houden we rekening met een gift van € 100,- per maand.

Hebt u in 12 maanden tijd meer dan € 1200,- aan giften gekregen? Dan moet u dat doorgeven via het mutatieformulier.

Hebt u vragen over giften? Dan kunt u contact opnemen met uw consulent.

Inkomstenverklaring

De ISD moet weten of u en/of uw partner inkomsten hebben en of er wijzigingen zijn in uw situatie. U ontvangt als u inkomen hebt, afhankelijk van het soort inkomen, elke maand of een keer per half jaar een inkomstenverklaring. Deze verklaring vult u volledig en met de juiste gegevens in. De verklaring levert u voor de afgesproken datum weer in bij de ISD. De inleverdatum staat op de verklaring. De ISD berekent vervolgens de hoogte van uw uitkering. Begin van de maand krijgt u het geld overgemaakt op de door u opgegeven bank- of girorekening(en).

Hebt u geen inkomsten? Dan ontvangt u geen inkomstenverklaring.

Verblijf in het buitenland

U meldt aan de ISD wanneer u naar het buitenland gaat. Dit moet u minimaal vier weken van tevoren schriftelijk doorgeven. Bent u niet op tijd terug uit het buitenland? Dan wordt uw uitkering stopgezet of verlaagd. Dit geldt ook als u door bijzondere omstandigheden (bijvoorbeeld ziekte) niet op tijd terug kan keren. Over de periode dat u langer wegblijft, ontvangt u geen uitkering. U moet dan opnieuw een uitkering aanvragen. De uitkering gaat niet eerder in dan de dag van de nieuwe aanvraag.

Taaleis

De taaleis geldt voor mensen die een PW uitkering ontvangen. Uitgangspunt is dat iedereen die een PW uitkering ontvangt de Nederlandse taal moet beheersen. U bent verplicht om gevraagde bewijsstukken aan te leveren of om een taaltoets te doen, om vast te stellen of u aan de taaleis voldoet.

Plan van aanpak voor jongeren

Uw aanvraag wordt pas na de zoekperiode van vier weken in behandeling genomen. Als u een aanvraag voor een PW uitkering hebt gedaan en u bent jonger dan 27 jaar dan wordt samen met u een plan van aanpak gemaakt.

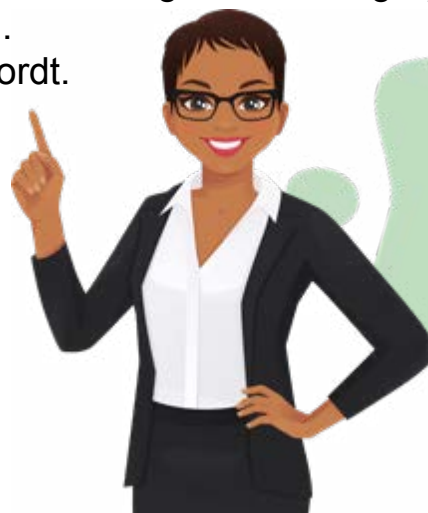
Arbeidsverplichtingen

Volgens de wet heeft iedereen tot de pensioengerechtigde leeftijd de plicht om te werken. Eén van de belangrijkste regels in de Participatiewet is dan ook dat u er alles aan doet om betaald werk te krijgen. Van u wordt verwacht dat u zich hiervoor inzet, zich aan de afspraken houdt en volledig meewerkt. Dat mag u ook van de ISD verwachten. Er zijn veel regels waaraan u zich moet houden en dat is niet eenvoudig. Wij hebben de belangrijkste regels op een rijtje gezet.

De regels

- U probeert betaald werk te vinden. Daarvoor moet u ingeschreven staan als werkzoekende bij het UWV maar ook bijvoorbeeld vacatures zoeken, solliciteren, een werkmap aanmaken op www.werk.nl en ingeschreven staan bij drie uitzendbureaus.
- U zoekt niet alleen naar werk in uw eigen woonplaats, maar ook in uw regio of nog verder weg. En als u werk vindt of werk wordt aangeboden, dan neemt u dit aan.
- U bent bereid om voor uw werk te reizen. Werk waarvoor u elke dag tot maximaal 3 uur moet reizen (1,5 uur heen en 1,5 uur terug) mag u niet weigeren.
- Als het nodig is om werk te krijgen of te behouden, en als het voor u en uw gezin mogelijk is, moet u zelfs verhuizen. U moet dan wel een contract hebben voor ten minste een jaar en zo veel verdienen met deze baan dat u geen bijstandsuitkering meer nodig hebt.
- U houdt zich aan de afspraken die u over uw re-integratie met de ISD Bollenstreek maakt. U accepteert de re-integratievoorzieningen die de ISD Bollenstreek u aanbiedt.
- U zorgt ervoor dat u uw kennis en vaardigheden bijhoudt of verbetert, als dit nodig is voor het krijgen of behouden van werk. Dus als u een cursus moet volgen om de nieuwste benodigde technieken in uw vakgebied te leren, dan doet u dat ook.
- U doet geen dingen die het krijgen van werk of het behouden daarvan moeilijker maken. En u doet uw best bij sollicitaties. Zo zorgt u ervoor dat u netjes gekleed, met een verzorgd uiterlijk en op tijd op uw sollicitatiegesprek of op uw werk verschijnt.
- U werkt mee aan een onderzoek naar uw mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Dit kan ook een medische keuring zijn.
- U werkt mee aan door de ISD aangeboden voorzieningen en u komt gemaakte afspraken na. U verschijnt bijvoorbeeld op afspraken met de ISD, Provalu en werkt mee aan het trajectplan/plan van aanpak.
- Ook als alleenstaande ouder met jonge kinderen bent u in principe verplicht om te werken. De ISD houdt rekening met uw mogelijkheden en zorgt voor voldoende ondersteuning.
- U neemt werk aan dat u geboden wordt.

Let op!
Hebt u een partner,
dan gelden deze
regels ook voor
uw partner.

- U gaat niet langer dan 4 weken per jaar naar het buitenland.
- U voorkomt dat u uw kansen op werk belemmert.
- Tijdens uw contacten met UWV, de ISD of andere betrokken organisaties gedraagt u zich netjes. Agressief en onbehoorlijk gedrag wordt niet toegestaan.

Passend werk

U moet iedere kans op werk aanpakken. Ook al is het werk van een lager niveau dan u gedaan hebt of dan uw opleiding is. Voorbeeld: als u een HBO-opleiding hebt, dan mag u schoonmaakwerkzaamheden of kassawerkzaamheden niet weigeren. U solliciteert op alle mogelijke banen.

Provalu

Als u een aanvraag voor een uitkering hebt gedaan dan begint u direct aan het re-integratietraject. Dit is het traject om u weer aan werk te helpen. Het traject kan een traject via Provalu zijn. Provalu helpt u bij het vinden van werk en kan waar nodig ondersteuning bieden. Provalu informeert de ISD over uw voortgang. Provalu is gevestigd in Voorhout.

Tegenprestatie naar vermogen

De ISD kan een tegenprestatie vragen van mensen met een bijstandsuitkering. Die tegenprestatie bestaat uit (onbeloonde) activiteiten die nuttig zijn voor de samenleving. Als tegenprestatie voor uw uitkering kunt u verschillende dingen doen. Tegenprestaties zijn bijvoorbeeld klussen die door verenigingen, organisaties en maatschappelijke instellingen worden aangeboden. Denk aan bijvoorbeeld:

- Koffie schenken in een wijkhuis
- Het opknappen van speelplekken in de wijk
- Taalmaatje zijn voor mensen met de inburgeringsplicht
- Vrijwilligerswerk bij een sportvereniging

Wanneer de ISD van u vraagt om een tegenprestatie te doen, dan krijgt u daarover per brief bericht. De bedoeling is dat u dan eerst zelf op zoek gaat naar een activiteit die als tegenprestatie geldt. Lukt het u niet om binnen 8 weken een geschikte activiteit te vinden, dan kiest de ISD een activiteit.

Uitzondering arbeidsverplichting

Het kan zijn dat u om persoonlijke redenen (bijvoorbeeld medische of sociale omstandigheden) niet of tijdelijk niet hoeft te voldoen aan de arbeidsverplichting. Als dat zo is, dan ontvangt u daarover persoonlijk een schriftelijk bericht.

Sollicitatie tips

Een leuke baan zoeken

De zoektocht naar een leuke baan start altijd bij een van de vele vacaturebanken. En vervolgens het selecteren van de juiste vacature.

Een cv maken

Om een sollicitatie in te sturen moet u een cv maken. In het cv zet u al uw diploma's en werkervaring op een rij, om zo een duidelijk beeld te geven aan uw werkgever.

Op sollicitatiegesprek

Wat fijn, u mag op gesprek komen. Wees goed voorbereid voordat u op gesprek gaat. Kom op tijd en kled u netjes. Een gesprek werkt het beste als u goed luistert en ook vragen stelt.

Tip!

Scan de QR codes voor meer informatie of ga naar:

www.isdbollenstreek.nl/

Voorkom problemen

Wat gebeurt er als u zich **niet** aan de regels houdt?

Niet aan de inlichtingenplicht houden

U (en uw partner) moeten bij aanvang van de uitkering maar ook gedurende de uitkering doorgeven als er iets wijzigt. Als u bij aanvang van de uitkering of tijdens de uitkering niet alles doorgeeft wat van belang is, dan houdt u zich niet aan de inlichtingenplicht. Ook is er dan mogelijk sprake van onterechte bijstand. Dit gebeurt onder andere als u:

- Niet doorgeeft dat u werkt (ook al is het maar 1 dag dan moet u dit doorgeven).
- Niet doorgeeft dat u samenwoont of bent gaan samenwonen tijdens de uitkering.
- Niet doorgeeft of en hoeveel andere personen bij u in huis (komen) wonen.
- Niet al uw bank-, giro- en spaarrekeningen meldt.
- Niet de bank-, giro- en spaarrekeningen van uw minderjarige kinderen meldt.
- Niet meldt dat er iemand (ook uw meerderjarige kind) bij u komt wonen.
- Niet doorgeeft dat u een schenking, erfenis of een prijs hebt ontvangen.
- Niet doorgeeft dat u geld krijgt zoals alimentatie of stortingen op uw rekening van derden.

Voorkomen van problemen

Als u niet of niet op tijd informatie aan de ISD doorgeeft is de ISD verplicht te beoordelen of u een boete moet krijgen. U kunt ook een boete krijgen als u per ongeluk vergeet informatie door te geven. Daarom moet u elke wijziging doorgeven. Dit voorkomt problemen met uw uitkering. Twijfelt u of informatie belangrijk is? Neem dan contact op met de ISD.

Controle op de uitkering

Een uitkering moet gebruikt worden voor wie en waarvoor het bedoeld is. Daarom controleert de ISD altijd uw gegevens.

Inlichtingenbureau

Uw gegevens worden onder andere gecontroleerd bij het Inlichtingenbureau. Het Inlichtingenbureau is een computersysteem dat gegevens van verschillende organisaties met elkaar vergelijkt. Voorbeelden zijn de Belastingdienst, andere sociale diensten, de Dienst Uitvoering Onderwijs (studiefinanciering) en het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). Deze controle gebeurt niet alleen bij uw aanvraag maar iedere maand dat u een uitkering ontvangt.

Huisbezoek

Voor de bijstandsuitkering is uw woonsituatie belangrijk. De gegevens die u daarover geeft, controleert de ISD. Als er onduidelijkheid is over waar u woont, hoe u woont en met wie u woont, dan komt een medewerker van de ISD bij u op huisbezoek. De bedoeling van dit huisbezoek is om twijfels weg te nemen.

Dat is vaak ook in uw belang. Het huisbezoek hoeft niet vooraf bekend gemaakt te worden. De medewerker van de ISD moet zich wel kunnen legitimeren en u vertellen waarom het huisbezoek is. U mag een medewerker de toegang tot uw huis weigeren. De medewerker van de ISD zal dan, als de situatie onduidelijk is, of wanneer er een vermoeden van fraude is, aan u duidelijk maken dat de ISD het recht op een uitkering niet kan beoordelen. Het gevolg kan zijn dat u geen uitkering krijgt, dat uw uitkering beëindigd wordt of lager wordt. Bij twijfel is het mogelijk dat de sociale recherche wordt ingeschakeld.

Overtreding inlichtingenplicht streng bestraft

Als u de informatie niet of niet op tijd doorgeeft aan de ISD kunt u een boete krijgen. U moet de teveel of ten onrechte ontvangen uitkering volledig terugbetalen. Daar bovenop kunt u een boete krijgen. De boete is nooit hoger dan het bedrag dat u teveel hebt ontvangen. De hoogte van de boete is afhankelijk van 3 factoren:

1. de hoogte van het bedrag dat u teveel hebt ontvangen.
2. de mate van verwijtbaarheid.
3. uw omstandigheden, waaronder de mogelijkheden die u hebt op basis van uw inkomen en vermogen om de boete betalen.

Als u niet op tijd informatie hebt doorgegeven maar niet te veel uitkering hebt ontvangen, kan de ISD besluiten u toch een boete op te leggen. Hebt u de regels voor de eerste keer overtreden zonder dat u te veel geld hebt ontvangen dan kunt u een waarschuwing krijgen in plaats van een boete.

De terugvordering en de boete die u moet betalen als u de regels hebt overtreden, moet u helemaal betalen. Schulden die door het overtreden van regels zijn ontstaan, worden in principe uitgesloten van een schuldregeling in het kader van schulddienstverlening.

Als u de onterecht verkregen uitkering in een voorgaand kalenderjaar hebt ontvangen, dan vordert de ISD niet alleen het uitkeringsbedrag terug, maar ook de betaalde premies en loonbelasting over dit bedrag.

Als u meer dan € 50.000,- ten onrechte aan uitkering hebt ontvangen door overtreding van de inlichtingenplicht, dan doet de ISD aangifte bij de politie en loopt u het risico op strafvervolging. Als besloten wordt tot strafvervolging krijgt u geen boete van de ISD. Hebt u de inlichtingenplicht voor de tweede keer overtreden en hebt u voor de eerste en tweede overtreding samen een bedrag van € 20.000,- of meer ten onrechte aan uitkering ontvangen, dan doet de ISD ook aangifte bij de politie.

Maatregel

Als u niet meewerkt aan de aan u opgelegde arbeidsverplichtingen, de verplichting tot het verrichten van een tegenprestatie naar vermogen of andere verplichtingen kunt u een maatregel krijgen.

Een maatregel betekent een verlaging van uw uitkering. Deze verlaging kan 15% zijn, maar kan oplopen tot 100%. Bij 100% verlaging ontvangt u dus geen uitkering. Hoe lang de maatregel duurt, hangt vooral af van de soort gedraging. Het kan één maand zijn, maar ook langer.

Besluit uitstellen bij aanvraag

Geeft u onvoldoende informatie of doet u dat niet op tijd, dan kan de ISD het besluit uitstellen om aan u een uitkering toe te kennen. U krijgt van dit uitstel schriftelijk bericht. Hierin staat of en hoe u de situatie binnen een bepaalde termijn kunt herstellen.

Uitkering opschorten en beëindigen

Hebt u een uitkering en geeft u geen of onvoldoende informatie, dan kan de ISD besluiten om uw uitkering op te schorten of te beëindigen. Opschorten betekent dat u tijdelijk geen uitkering krijgt. U moet dan zelf met juiste en volledige informatie aantonen dat u recht hebt op de uitkering.

TIP!

Geef alle wijzigingen op tijd door. Dat voorkomt problemen met uw uitkering.

Einde van een uitkering

Waardoor kan een uitkering worden beëindigd en hoe wordt de afhandeling geregeld?

Wanneer stopt de uitkering?

De uitkering is meestal bedoeld als tijdelijke inkomensvoorziening. U hebt geen recht meer op een uitkering als u bijvoorbeeld:

- Een baan hebt gevonden waarmee u voldoende verdient.
- Een partner hebt met voldoende inkomsten of vermogen.
- Verhuist naar een andere gemeente. Dit geldt niet als u verhuist naar een ISD gemeente.
- Een grote prijs wint of een erfenis of schenking krijgt. U mag bij ontvangst van een PW uitkering een bepaald vermogen hebben. In de beschikking van uw uitkering staat hoeveel vermogen u mag hebben. Dit geldt niet voor een IOAW uitkering, omdat uw vermogen daar niet meetelt.

Datum van beëindiging

U bent verplicht om alle wijzigingen aan de ISD door te geven. Om de juiste datum van beëindiging vast te stellen en de uitkering te berekenen, vraagt de ISD u om bewijsstukken. Voorbeelden hiervan zijn een loonstrook en een arbeidscontract. Als uw uitkering stopt, ontvangt u altijd een schriftelijk besluit hierover. Hierin staat waarom uw uitkering stopt en per welke datum.

Nabetalen of terugbetalen

Bij de beëindiging van uw uitkering betaalt de ISD het vakantiegeld dat u nog tegoed hebt aan u uit. Het kan zijn dat u te veel uitkering hebt ontvangen. In dat geval verrekent de ISD dit bedrag met uw vakantiegeld.

U kunt een schuld hebben als uw uitkering te laat is gestopt of omdat er nog inkomsten verrekend moeten worden. Het kan ook zijn dat u voor de beëindiging al een schuld had. Als er na verrekening met uw vakantiegeld nog een schuld bestaat, dan moet u dat terugbetalen. Als dit zo is, dan ontvangt u hierover schriftelijk bericht. Daarin staat hoeveel u moet terugbetalen en hoe u dit kunt doen. Als u het bedrag niet in één keer kunt betalen, dan kunt u een betalingsregeling afspreken.

Andere uitkeringen

Bij de ISD kunt u ook terecht voor andere regelingen. In dit hoofdstuk leest u een aantal mogelijkheden.

Algemeen

Voor inwoners met een laag of geen inkomen van de gemeenten Hillegom, Lisse, Noordwijk en Teylingen zijn er verschillende regelingen. Het soort inkomen dat u hebt is bij de meeste regelingen niet belangrijk. Het kan een PW uitkering zijn, maar ook loon of een andere uitkering.

U kunt via een papieren aanvraagformulier de onderstaande regelingen aanvragen. Voor een aantal regelingen is het ook mogelijk om digitaal een aanvraag in te dienen. Hieronder staat per regeling aangegeven als u ook een digitale aanvraag in kunt dienen.

Bijzondere bijstand

Moet u aantoonbare noodzakelijke kosten van het bestaan maken die voortvloeien uit bijzondere, individuele omstandigheden? En kunt u die kosten niet uit uw inkomen, vermogen en is er ook geen andere voorliggende voorziening waaruit u de kosten kunt voldoen? Dan kunt u bijzondere bijstand krijgen. Voor de bijzondere bijstand is het soort inkomen dat u hebt niet belangrijk, maar wel van belang zijn de hoogte van het inkomen en vermogen van u en uw partner (en eventuele minderjarige kinderen).

U moet bijzondere bijstand aanvragen voordat u de kosten maakt. Als dit niet kan, dan moet u de bijzondere bijstand uiterlijk binnen één maand nadat u de kosten hebt gemaakt of binnen één maand nadat duidelijk is geworden hoe hoog de kosten zijn die voor uw eigen rekening blijven, aanvragen. Wij moeten de noodzaak van de kosten dan nog wel kunnen vaststellen.

Bijzondere bijstand voor de kosten van een advocaat, bewindvoerder, curator, mentor of budgetbeheer kunt u (ook) digitaal aanvragen via de website van de ISD.

Budgetbeheer

Als u problemen hebt met het beheren van uw inkomsten en uitgaven, kan budgetbeheer een uitkomst voor u zijn. De ISD biedt budgetbeheer aan. Dit kan tijdens een traject schulddienstverlening worden ingezet, maar ook zonder (problematische) schulden kunt u worden toegelaten tot budgetbeheer (via bijzondere bijstand). Hieraan zijn wel voorwaarden verbonden. Het streven is dat u na één jaar weer zelf uw financiën kunt beheren.

Collectieve aanvullende zorgverzekering

De ISD heeft een collectieve aanvullende zorgverzekering bij Zorg en Zekerheid afgesloten voor mensen met een laag inkomen en weinig vermogen. Tegen een voordelig tarief bent u goed verzekerd. Een deel van uw premie betaalt uw gemeente. De collectieve aanvullende zorgverzekering kunt u aanvragen via de website van de ISD.

Eigen bedrijf starten

Hebt u een uitkering en wilt u als zelfstandige aan de slag? De ISD heeft mogelijkheden om u daarbij te ondersteunen. U moet dan wel voldoen aan een aantal voorwaarden. We adviseren u voor meer informatie en voordat u start als zelfstandige contact op te nemen met de ISD.

Het spreekuur is iedere twee weken (in de even weken) op donderdag van 14.00 uur tot 16.00 uur. Voor dit spreekuur kunt u telefonisch een afspraak maken via (0800) 95 67 000 of mailen naar bbz@isdbollenstreek.nl.

Individuele inkomenstoelage

Als u een lange periode een laag inkomen en vermogen hebt, dan komt u mogelijk in aanmerking voor de Individuele inkomenstoelage. Behoort u tot de doelgroep dan kunt u jaarlijks de Individuele inkomenstoelage aanvragen. We adviseren u dit bedrag verantwoord te gebruiken voor noodzakelijke bestaanskosten.

Voor de voorwaarden en de hoogte van de Individuele inkomenstoelage heeft de ISD aparte folders beschikbaar. De voorwaarden zijn afhankelijk van de gemeente waar u woont. U kunt de informatie en het aanvraagformulier ook vinden op de website van de ISD.

Individuele studietoelage

Ontvangt u studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000 of een tegemoetkoming op grond van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (Wtos)? En bent u door rechtstreeks gevolg van een ziekte of gebrek structureel niet in staat om naast de studie inkomsten te verwerven? Dan hebt u mogelijk recht op een individuele studietoelage. Meer informatie, de voorwaarden en het aanvraagformulier vindt u op de website van de ISD.

Minimabeleid van uw gemeente

Naast de regelingen die de ISD uitvoert hebben de ISD gemeenten (Hillegom, Lisse, Noordwijk en Teylingen) ook mogelijkheden voor mensen met een laag inkomen en weinig vermogen (bijvoorbeeld voor sport en cultuur). Dit wisselt per gemeente. Voor de vergoedingen die uw gemeente heeft, kunt u het beste contact opnemen met uw gemeente. De ISD heeft op haar website per

gemeente de brochure “Extra geld, meer zelfstandigheid”. In die brochure vindt u ook de regelingen van uw gemeente.

Schulddienstverlening

Hebt u schulden en komt u daar zelf niet meer uit? U kunt terecht bij schulddienstverlening van de ISD Bollenstreek. Via het meldingsformulier Schulddienstverlening kunt u zich aanmelden voor een gratis adviesgesprek.

Meer informatie?

Wilt u meer weten over de regelingen? Of wilt u een aanvraag doen?

Scan de QR code of ga naar:

www.isdbollenstreek.nl/

Meer informatie?

Hebt u na het lezen van dit boekje nog vragen?
Neem dan contact met ons op.

ISD Bollenstreek

Hobahostraat 92

2161 HE LISSE

U kunt hier alleen op afspraak terecht.

Hoe kunt u ons bereiken?

Website: www.isdbollenstreek.nl

Facebook en X: @ISDbollenstreek

E-mail: info@isdbollenstreek.nl

Telefonisch: (0800) 95 67 000 (gratis bereikbaar tussen 9.00 - 14.00 uur)

Schriftelijk: ISD Bollenstreek, Postbus 255, 2160 AG Lisse

Persoonlijk bezoek: bij Voor ieder 1 van uw woonplaats.

De actuele openingstijden en adresgegevens van Voor ieder 1 in uw woonplaats vindt u op www.voorieder1.nl

Speciale openingstijden

- Snelbalie
Van maandag tot en met donderdag van 09.00 uur tot 16.00 uur
Op vrijdag van 09.00 uur tot 12.30 uur
- Spreekuur voor zelfstandigen ondernemers
In de even weken op donderdag van 14.00 uur tot 16.00 uur.

Provalu

Nijverheidsweg 22
2215 MH Voorhout

Clïëntenraad ISD

Postadres:
Postbus 255,
2160 AG Lisse
clïentenraadISDBollenstreek@protonmail.com

UWV WERKbedrijf

Werkplein Holland Rijnland
Langegracht 72, 2312 NH Leiden
Telefoon: (0900) 92 94
Inloopmiddag iedere dinsdag
tussen 12.00 uur en 16.30 uur
www.werk.nl
www.uwv.nl

Sociale verzekeringsbank

Afdeling PW
Postbus 9104
2300 PC Leiden
Telefoon: (071) 512 96 10

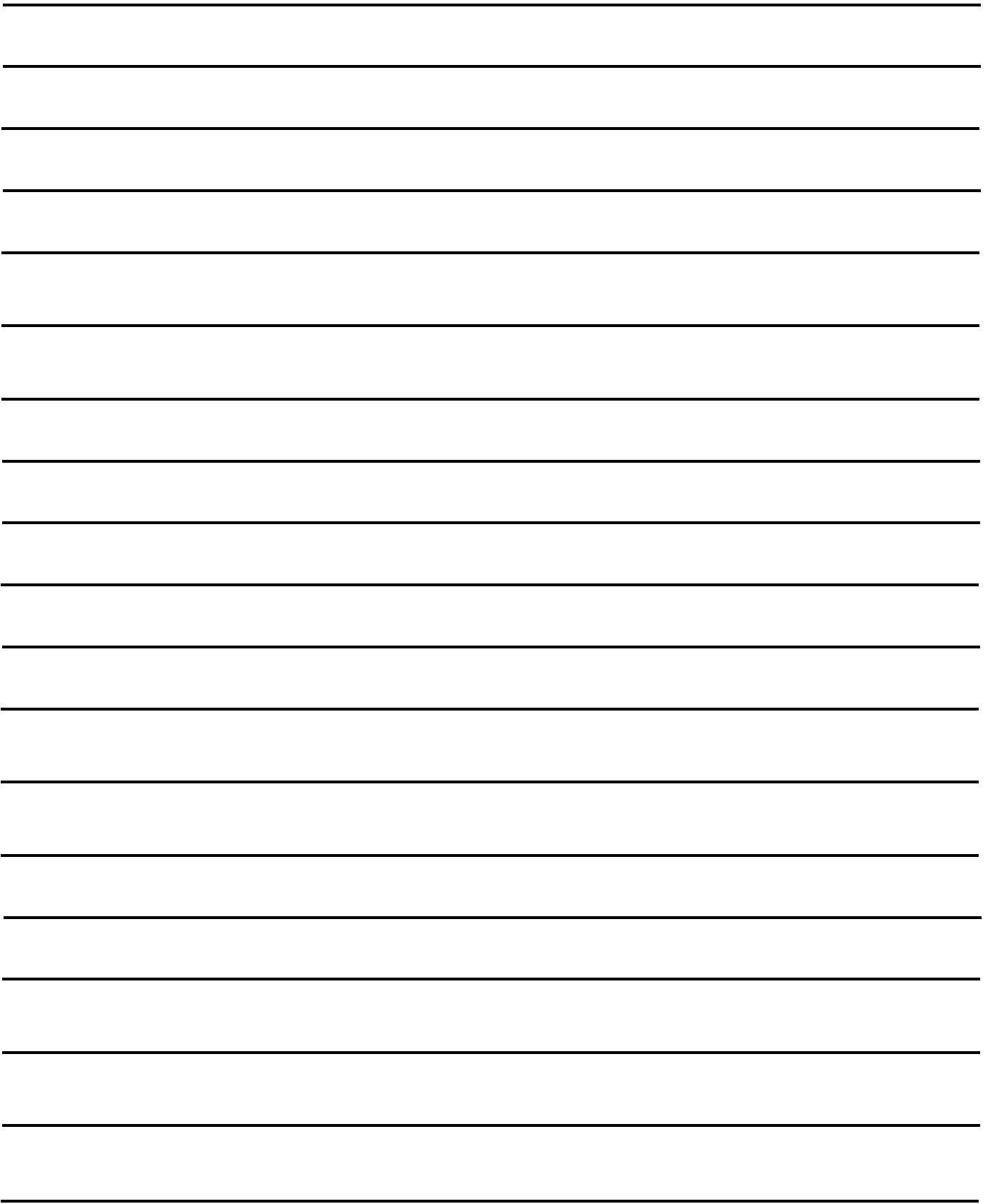

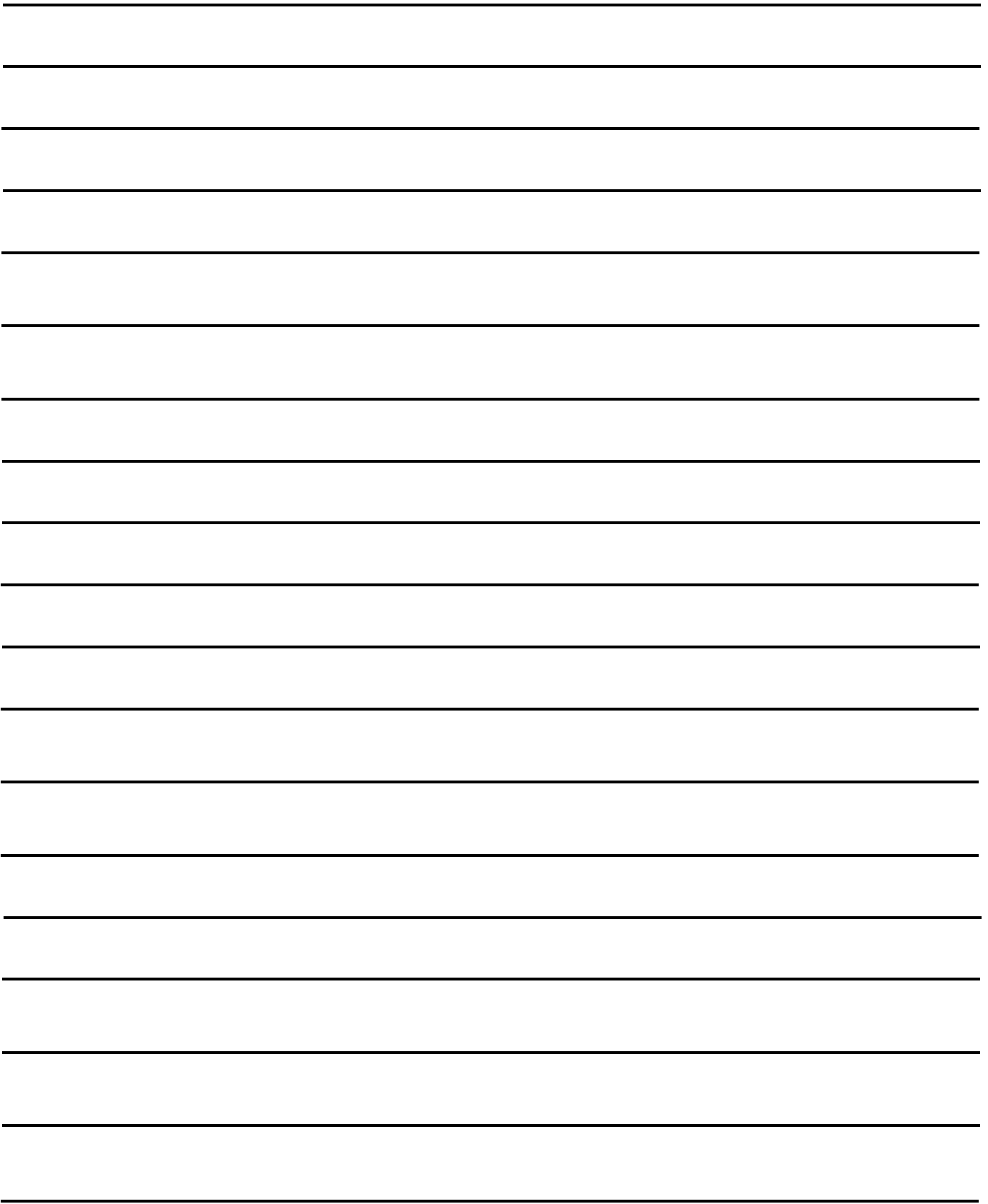

www.isdbollenstreek.nl